

Ouderbijeenkomst 1

Psycho educatie over PDDNOS en ADHD in samenhang met sovatraining

Doelen:

- Ouders maken kennis met de andere ouders.
- Ouders nemen kennis van ADHD en PDDNOS en de gevolgen hiervan voor de sociale en emotionele ontwikkeling van hun kind.
- Ouders nemen kennis van de methode van de sociale vaardigheidstraining 'Samen denken en doen'.
- Ouders leren van elkaar hoe ze kunnen omgaan met de sociale problemen van hun kinderen.
- Ouders weten dat zij een belangrijke intermediair zijn bij het leren van de sociale vaardigheden aan hun kinderen.

Benodigdheden:

- Agenda op het whiteboard
- Koffie en thee
- Mappen voor de ouders met daarin:
  - Trainingsschema met data en tijden van de bijeenkomsten voor kinderen en ouders het telefoonnummer waarnaar toe ouders kunnen bellen als zij of hun kind niet naar een bijeenkomst kunnen komen.
  - Behandelplan van hun kind met daarin de doelen voor deze training.
  - Agenda met ruimte voor notities die ouders kunnen maken.
  - Verslag van deze bijeenkomst.
  - Ondersteuningsbrieven behorend bij de eerste vier bijeenkomsten.
- Mappen voor de trainers met daarin:
  - Trainingsschema met data en tijden van de bijeenkomsten voor kinderen en ouders.
  - Behandelplannen van de kinderen met daarin de doelen voor deze training.
  - Agenda met ruimte voor notities.
  - Verslag van deze bijeenkomst.
  - Ondersteuningsbrieven behorend bij de eerste vier bijeenkomsten.

Binnenkomst

Bij binnenkomst wordt aan de ouders eerst koffie en thee aangeboden en de agenda van de bijeenkomst uitgedeeld. De ouders worden welkom geheten bij deze eerste ouderbijeenkomst. Er kan genoemd worden dat er tussendoor en na afloop gelegenheid is om vragen te stellen.

Agenda

1. Kennismaken met elkaar
2. Uitdelen van de mappen en de agenda van deze bijeenkomst doornemen.
3. Uitleg over PDDNOS en ADHD in relatie tot sociale vaardigheden.
4. Uitleg van deze Sovatraining
5. Uitleg van manieren van stimuleren aan de hand van de ondersteuningsbrieven.
6. Bespreken van de eerste vier vaardigheden en de ondersteuning aan de hand van de ondersteuningsbrieven.

7. Rondvraag
8. Afsluiting

Ad 1. Kennismaken met elkaar

De trainers stellen zich voor en vertellen in het kort wie ze zijn en wat ze doen. Daarna stellen de ouders zich voor en vertellen in het kort over zichzelf en hun gezin (bijvoorbeeld hoeveel kinderen ze hebben, hoe oud de andere kinderen zijn, waar ze wonen).

Tijdens een tweede kennismakingsronde wordt er kennis gemaakt met de kinderen die gaan deelnemen aan de training: ouders lichten toe wat er in het behandelplan van hun kind staat. Ze vertellen over de sterke en zwakke kanten van hun kind en wat de doelen zijn die ze hopen met de training te bereiken. Deze doelen zijn in een eerder gesprek samen met de ouders en hun kind geformuleerd.

De reden om de kennismakingsronde in twee keer te doen is om te voorkomen dat sommige ouders te lang aan het woord zijn en dat de aandacht van de andere ouders afneemt. Een ander aandachtspunt is de tijdsbewaking. Het kennismaken neemt vaak veel tijd in beslag, probeer dit te begrenzen.

Ad 2. Uitdelen van de mappen en de agenda van deze bijeenkomst doornemen

De trainers delen de mappen aan de ouders uit en bladeren deze samen met hen door. Tevens wordt de agenda van deze bijeenkomst besproken.

Ad 3. Psycho-educatie

Psycho-educatie met betrekking tot PDDNOS en ADHD. Er zijn verschillende manieren waarop psycho-educatie gegeven kan worden. Hieronder wat mogelijkheden:

- Web: Midden op het white board wordt een cirkel getekend met in het midden de DSM IV classificaties PDDNOS. Vervolgens vragen de trainers aan de ouders kindkenmerken op te noemen van kinderen met PDDNOS. Deze worden rondom de cirkel genoteerd. De trainers rubriceren de kindkenmerken naar de verschillende ontwikkelingsgebieden (cognitief, emotioneel, motorisch, sociaal). Hierna leggen de trainers uit wat voor gevolgen deze kindkenmerken hebben voor de sociale omgang met anderen en hoe dat komt. Op dezelfde wijze kan een web gemaakt worden voor kinderen met ADHD. Belangrijk is te beseffen dat er altijd een overlap is tussen gedragskenmerken gerubriceerd onder PDDNOS en ADHD. Soms ten gunste van het een of ten gunste van het ander.
- Mindmap: Soms zijn ouders al voldoende geïnformeerd over de problematiek van hun kind doordat ze bijvoorbeeld deelgenomen hebben aan een oudercursus of anderszins. In dat geval is het aan te raden te vragen naar wat ze nog meer willen weten over ADHD en PDDNOS in relatie tot sociale vaardigheden. Dit kan ook weer gedaan worden door een cirkel te tekenen met de PDDNOS in het midden. Deze methode is meer gericht op de vragen die er onder de ouders leven.
- Groepsgesprek: Tot slot is er nog de mogelijkheid om met de ouders middels een gesprek van gedachten te wisselen over wat de sociale problemen van hun kinderen zijn en hoe die in relatie staan tot PDDNOS en ADHD. Belangrijk is dan om hetgeen een van de ouders vertelt te vertalen naar een algemene vraag of opmerking waarin andere ouders hun kind in kunnen herkennen.

Korte pauze met koffie of thee.

Ad 4. Uitleg van deze Sovatraining

De Sova-training bestaat uit 16 bijeenkomsten voor het kind, vijf ouderbijeenkomsten inclusief een terugkombijeenkomst en een leerkrachtenbijeenkomst. De manier van trainen wordt hierbij uitgelegd aan de hand van het programma van de bijeenkomsten. Samen met de ouders worden de sociale vaardigheden besproken die getraind worden tot aan de volgende ouderbijeenkomst. Daarbij besteden de trainers ook aandacht aan de bedoeling van elke bijeenkomst zoals dat uitgelegd staat in de ondersteuningsbrieven. De eerste vier vaardigheden zijn: kennismaken en anderen groeten, luisteren, je verplaatsen in de ander en rekening houden met elkaar, en beweging en rekening houden met de ander. Belangrijk is om naast de praktische gang van zaken de nadruk te leggen op de basishouding van de trainers waarin onder andere de eenduidigheid en positieve bekrachtiging centraal staat (terugkoppelen naar psycho-educatie). Daarmee is een bruggetje gemaakt naar de wijze van stimuleren door de ouders thuis en de leerkrachten op school.

Ad 5. Uitleg van manieren van stimuleren aan de hand van de ondersteuningsbrieven.

Stimuleren van de kinderen door de ouders

De trainers bespreken met de ouders dat bij het leren van sociale vaardigheden het van belang is dat de kinderen gestimuleerd worden om de vaardigheden te oefenen en toe te passen in de dagelijkse situatie zowel thuis als op school (een terugkoppeling maken naar de psycho-educatie met betrekking tot informatieverwerking). Hiertoe worden er vijf inclusief een terugkombijeenkomst ouderbijeenkomsten georganiseerd en een leerkrachtbijeenkomst met als doel dat de trainers, ouders en leerkrachten op een eenduidige manier en met hetzelfde woordgebruik de kinderen uitleg geven over sociale vaardigheden en hen stimuleren dit toe te passen. Hierdoor zal de informatie over de sociale vaardigheden bij de kinderen sneller en effectiever verwerkt worden waardoor de kans op generalisatie en daarmee een goed resultaat van de training vergroot wordt.

Ad 6. Bespreken van de eerste vier vaardigheden en de bijbehorende ondersteuningsbrieven

Gedurende de Sova-training van de kinderen komen hun ouders vier keer bij elkaar om de geleerde vaardigheden, de oefeningen thuis en de resultaten te bespreken. Daarnaast komt er tijdens elke ouderbijeenkomst een bepaald thema aan bod dat ouders kan helpen om de geleerde vaardigheden beter te laten beklijven. In deze bijeenkomst staat psycho-educatie over PDDNOS en ADHD op de agenda en de gevolgen hiervan voor de sociale en emotionele ontwikkeling. Dit ter ondersteuning van ouders bij het stimuleren van hun kinderen om de geleerde Sova-vaardigheden toe te passen in de dagelijkse situatie binnen de gegeven kaders van de beperkingen van hun kinderen. De ondersteuningsbrieven worden hierbij besproken. Hierin staat uitgelegd hoe ouders hun kind thuis kunnen stimuleren. Bij het maken van de oefenopdracht is het aan te bevelen om dit dagelijks te doen. Aan de ouders wordt gevraagd welk moment van de dag en welke manier bij hun kind het beste past. Belangrijk is dat ze hier nu alvast over nadenken omdat de kans groot is dat het er anders bij inschiet. De ouders krijgen daartoe per ouderstel ongeveer 10 minuten de tijd om dit te bespreken. Alleenstaande ouders of ouders die alleen gekomen zijn, kunnen ook een duo vormen of aansluiten bij een ander ouderstel. In de groep vertellen ouders later aan elkaar welke manier en welk moment voor hun kind het meest geschikt is.

Ad 7. Rondvraag

Ad 8. Afsluiting

Het is belangrijk om ouders te bedanken voor de samenwerking en te vragen of ze de volgende keer de mappen weer willen meenemen omdat ze dan weer nieuwe ondersteuningsbrieven zullen krijgen.

Aan het eind van elke trainingsbijeenkomst kunnen ouders altijd bij de trainers terecht voor vragen of opmerkingen.